

คู่มือ

ที่ พน ๐๖๐๔/ ๒๐๑๗

๙๑ ๗๘๙
สำนักเลขานุการและรัฐมนตรี
ชั้นที่ ๑๕๖๕ ครม.
วันที่ ๓ พ.ค. ๒๕๖๓

ส่วนฯ ๑๙๓
วันที่ ๑๓ มิ.ย. ๖๗
ภาคฯ ๑๖. ๒๐
อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การมีผลบังคับใช้ของความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย (Trade Agreement between the Government of the Islamic Republic of Iran and the Government of the Kingdom of Thailand)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี คู่มือที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๙๘๑ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. สำเนาความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย (Trade Agreement between the Government of the Islamic Republic of Iran and the Government of the Kingdom of Thailand) พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๓. ความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอ เรื่อง การมีผลบังคับใช้ของความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย (Trade Agreement Between the Government of the Islamic Republic of Iran and the Government of the Kingdom of Thailand) มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๓ เห็นชอบต่อร่างความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย (Trade Agreement between the Government of the Islamic Republic of Iran and the Government of the Kingdom of Thailand) และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางอภิรดี ตันตราภรณ์) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ลงนามในร่างความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาฟาร์ซี ตามหนังสือที่อ้างถึง

๑.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางอภิรดี ตันตราภรณ์) ได้ลงนามความตกลงฯ ฉบับภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาฟาร์ซี ในช่วงการเดินทางเยือนอิหร่านอย่างเป็นทางการของรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์) เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ กรุงเตหะราน สาธารณรัฐอิสลาม อิหร่าน

๑.๓ ในการลงนามร่างความตกลงฯ ฉบับภาษาไทยนี้ ได้มีการปรับปรุงข้อทางการของประเทศอิหร่าน จาก "สาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่าน" เป็น "สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน" เพื่อให้มีความถูกต้อง และเหมาะสม ทั้งนี้ เป็นไปตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๓ ตามข้อ ๑.๑ ซึ่งเห็นชอบให้กระทรวงพาณิชย์สามารถดำเนินการปรับปรุงถ้อยคำของร่างความตกลงฯ โดยไม่ขัดกับหลักการที่คณะกรรมการรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบไว้

๑.๔ ทั้งนี้ ตามข้อ ๑๖ ของความตกลงทางการค้าระบุว่า ความตกลงฯ จะมีผลบังคับใช้ ในวันที่ได้รับแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรครั้งสุดท้ายโดยภาคีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งถึงภาคีคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งระบุว่าได้ดำเนินการตามกฎหมายและกฎระเบียบทองตนเพื่อการมีผลบังคับใช้ความตกลงนี้แล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

การดำเนินการเพื่อให้ความตกลงฉบับนี้มีผลบังคับใช้เข้าช่วยที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติการว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔ (๗) ว่า เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยให้เสนอต่อก่อนคณะกรรมการเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และโดยที่เนื้อหาสาระสำคัญของความตกลงฯ ฉบับนี้ เป็นการแสดงเจตนาณ์เพื่อกระชับความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างไทยกับสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านโดยทั่วไป จึงไม่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือมีผลกระทบต่อกลไน์ความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศไทยอย่างกว้างขวาง จึงไม่เข้าช่วยหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ จึงไม่จำเป็นต้องขอความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้า (Joint Trade Committee - JTC) ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการหารือกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างไทยกับอิหร่านอย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อขยายการค้าสองฝ่ายให้ถึงเป้า ๓,๐๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี ๒๕๖๕ ตามที่ได้ตกลงไว้ร่วมกัน ตลอดจนพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดทำ Preferential Trade Agreement (PTA) ระหว่างไทยและอิหร่าน ในการนี้ กระทรวงพาณิชย์กำหนดเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า ไทย - อิหร่าน ครั้งที่ ๑ ในช่วงกลางปี ๒๕๔๙ จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อให้ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้และสามารถจัดการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า ไทย - อิหร่าน ครั้งที่ ๑ ได้ในช่วงเวลาดังกล่าว

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย มีสาระสำคัญครอบคลุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจด้านต่างๆ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ประกอบด้วย

- การส่งเสริมให้มีการพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับของแต่ละประเทศ
- การอำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆ ให้แก่กัน อาทิ การเข้าร่วมงานแสดงสินค้า การจัดตั้งสำนักงานการค้าหรือศูนย์เพื่อการค้า ความร่วมมือระหว่างสภากองการค้าและการแลกเปลี่ยนผู้แทนการค้า
- การจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้า (Joint Trade Committee) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ของทั้งสองประเทศ เพื่อติดตามและทบทวนการปฏิบัติตามความตกลงฯ และวิเคราะห์โอกาส และแนวทางในการขยายความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน

๕. ผลกระทบ

อิหร่านเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภูมิภาคตะวันออกกลาง มีประชากรกว่า ๘๐ ล้านคน เป็นประเทศที่มั่งคั่งด้วยแหล่งพลังงาน (น้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ) นอกจากนี้ ยังมีศักยภาพในการเป็นฐานการจ่ายสินค้าไปยังประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาค CIS ซึ่งไม่มีทางออกทางเลือกมากกว่า ๓๐๐ ล้านคน

ทั้งนี้ การเยือนอิหร่านของรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ สองฝ่ายได้บรรลุข้อตกลงในการกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่เป็นรูปธรรมหลายประเด็น ออาทิ การตั้งเป้าหมายทางการค้าร่วมกัน ณ ๓,๐๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ภายใน ๕ ปี ความร่วมมือด้านต่างๆ โดยเฉพาะสาขาอุตสาหกรรมที่จะเกื้อกูลกันและกัน ออาทิ อาหารแปรรูป อาหารยาลาล เคมีภัณฑ์ ซึ่งส่วนใหญ่นั้นต้องการลงทุนในประเทศไทย รวมถึงงานเทคโนโลยี ดิจิทัล ยาและเวชภัณฑ์ ตลอดจนการพัฒนา SMEs และความร่วมมือด้านอัญมณีร่วมกัน การดำเนินการเพื่อให้ความตกลงทางการค้ามีผลบังคับใช้จะทำให้ทั้งสองฝ่ายสามารถพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนระหว่างกันได้อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถมีเวทีเพื่อหารือและแก้ไขอุปสรรคทางการค้าได้อีกด้วย

๖. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือสอบถามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาความพร้อมในการปฏิบัติตามความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงพลังงาน กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่มีข้อขัดข้องต่อความตกลงฯ ดังกล่าว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. เห็นชอบให้ความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย (Trade Agreement between the Government of the Islamic Republic of Iran and the Government of the Kingdom of Thailand) มีผลบังคับใช้ตามข้อ ๑๑ ของความตกลงฯ ที่ระบุว่า ความตกลงฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ได้รับแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร ครั้งสุดท้ายโดยภาคีคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งถึงภาคีคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งระบุว่าได้ดำเนินการตามกฎหมายและกฎระเบียบทองตนเพื่อการมีผลบังคับใช้ของความตกลงนี้เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้โดยสมบูรณ์

๒. มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือแจ้งการมีผลบังคับใช้ของความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

อรุณ ใจดี

(นางอุรุณี ตันตราภรณ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์